

Profesor Kazimierz Wenta – nauczyciel, naukowiec, mentor i przyjaciel

Dzielenie się chwilami życia w przypadku ludzi znaczących trwa nawet wówczas, gdy nie ma ich już pośród nas. Pozostają wypowiedziane myśli, zapisane słowa, uwiecznione obrazy – ważne i wartościowe. Niektóre były, już minęły. Zapomnieliśmy o nich. Ale inne są i trwają, tak jakby zostały wypowiedziane wczoraj, mają wartość ponadczasową. To o tych wartościach jest niniejszy tekst. Napisaliśmy go z ogromną odpowiedzialnością, a jednocześnie z nieukrywaną satysfakcją, gdyż postać **Szanownego Pana Profesora dr. hab. Kazimierza Bernarda Wenty** (ur. 16.11.1937 w Swarzędzu – zm. 12.03.2017 w Szczecinie) zasługuje na szczególne uznanie.

Mieliśmy ogromne szczęście i zarazem przywilej spotkać na swojej drodze życiowej i naukowej Profesora Kazimierza B. Wentę – nauczyciela nauczycieli. To od niego nauczyliśmy się wytrwałości, cierpliwości, podejmowania trudnych do realizacji zadań. Wystarczyło słowo, gest, czasami tylko spojrzenie – bywało łagodne, czasami wymagające, aby rozpoznać na nowo to, co wydawało się proste, oczywiste, i odkryć to, co zapomniane. Był gotowy nieść pomoc każdemu i o każdym czasie – zawsze obecny. W naszej pamięci pozostanie „Jego takt, wysoka klasa badacza, obecność na wielu międzynarodowych i krajowych prestiżowych spotkaniach naukowych, umiejętności menedżerskie, organizacyjne oraz komunikacyjne. (...) pozostanie życzliwość i ujmujący uśmiech, którymi zjednywał sobie wokół wielu Przyjaciół” (Juszczuk, 2007, s. 67). Potrafił „być płomieniem strzelającym tezami i konkluzjami w górę. Świecił, przyciągał, ogrzewał, rozjaśniał i opalał rozumem i mową. Miał wyjątkowy dar słuchania rozmówców. Ulatywały z Niego iskry dowcipu, mądrości, serca, zrozumienia i dobra” (Denek, 2007, s. 44). Oboje, podobnie jak i wiele innych osób, z którymi wspominamy Profesora, wdzięczni jesteśmy losowi za ten dobry czas, jaki mogliśmy współdzielić z serdecznym i mądrym człowiekiem – naszym mentorem.

Przepełnieni szacunkiem do dorobku Profesora prezentujemy przede wszystkim Jego postać. Koncentrujemy się na cechach osobowości, chcąc pokazać, jakim był człowiekiem w rolach nauczyciela, naukowca, a także przyjaciela. W pamięci wracamy do otwartości, bezpośredniości, pasji, żaru i energii, z jakimi Profesor wypowiadał się w sprawach edukacji i nauk podczas niezliczonych spotkań ze studentami, doktorantami, badaczami, naukowcami, a także zwykłymi ludźmi.

Prowadzone z Nim rozmowy o istotnych kwestiach, ważnych społecznie i przede wszystkim dotyczących systemu edukacyjnego w Polsce, dylematów odnotowywanych w tej dziedzinie – przywołane rozważaniami Profesora Jerzego Niemca – stanowią podstawę głębokiego przekonania, że osobowość Profesora Kazimierza Wenty była

(...) pod wieloma względami znacząca i wspaniale ukształtowana, będąca doskonałym przykładem profesjonalisty, poważanego w naszym kraju, a także za granicą. (...) Oszczędny w rozmowie, a w perswazjach sam prezentujący i też wymagający od innych uporządkowanych i konkretnych faktów oraz w gotowości do ewentualnego przyswojenia poglądów innych osób, albo ustalenia wspólnego uogólnienia dla podjętego problemu. (...) Zawsze z energią i wymaganiami oraz ogromną konsekwencją i rygorami realizował wyznaczone cele i naukowe zadania, pokonując „po drodze” wszystkie niesprzyjające okoliczności. (Niemiec, 2007, s. 53–54)

Droga do nauki i dydaktyki Profesora Kazimierza B. Wenty była długa i urozmaicona przez doświadczenia w oświacie, edukacji szkolnej i akademickiej. Ukończenie w 1959 roku Liceum Pedagogicznego w Poznaniu poprzedziła trzyletnia nauka w Liceum Ogólnokształcącym TPD w Poznaniu, Oficerskiej Szkole Łączności w Zegrzu koło Warszawy i praca zawodowa w przedsiębiorstwie telekomunikacyjnym w stolicy Wielkopolski. Aktywność nauczycielską rozpoczął w szkole, w miejscu urodzenia (1959–1962). Kontynuował ją na stanowisku nauczyciela i kierownika szkoły w Starym Przylepie koło Pyrzyc (1962–1963) oraz pracownika powiatowego oświaty politycznej w tym mieście (1963–1969). Po ukończeniu studiów podyplomowych z zakresu nauk politycznych w Warszawie (1968–1969) i podjęciu pracy w Szczecinie, m.in. jako wykładowca nauk politycznych w tużejszej Wyższej Szkole Rolniczej (1969–1971), rozpoczął trwający do bieżącego roku akademicki rozdział swojej kariery zawodowej – od 1971 roku w roli pedagoga Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, a potem ciągle w tej samej, przekształcającej się uczelni. Zmieniał się tylko jej status i nazwa: Wyższa Szkoła Nauczycielska – Filia UAM w Poznaniu (do 1974 r.), Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Szczecinie (do 1985 r.) i Uniwersytet Szczeciński. W latach 2009–2014 pełnił zaszczytną funkcję rektora Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie. Ostatnie lata poświęcił pracy w Politechnice Koszalińskiej. „W środowisku akademickim był filarem jako profesor tytułarny, z dużym dorobkiem publikacyjnym. Wspierał rozwój młodych naukowców, promując 14 doktorów w dyscyplinie pedagogika” (Śliwerski, 2017).

Profesor Kazimierz B. Wenta sukcesywnie zdobywał kolejne stopnie naukowe. Doktorat nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki uzyskał 15 czerwca 1975 roku na Wydziale Filozoficzno-Historycznym w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Sto-

pień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w dyscyplinie pedagogika otrzymał 16 grudnia 1994 roku w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na podstawie m.in. 3 rozpraw: *Kształcenie i doskonalenie pedagogiczne nauczycieli akademickich* (1988), *Doskonalenie pedagogiczne młodych nauczycieli akademickich. Zarys procesu nabywania kompetencji naukowo-dydaktycznych* (1992) i *Przemiany w doskonaleniu pedagogicznym młodych nauczycieli akademickich. Opracowanie raportów z badań w latach 1985–1990 z komentarzami do współczesnych trendów w pedagogice* (1994). Tytuł profesora w dziedzinie nauk humanistycznych otrzymał w roku 2004.

Profesor Kazimierz B. Wenta podjął się trudnego zadania ukazania roli samouctwa w dobie powszechnego wykorzystania komputerów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności. Zdaniem prof. Stanisława Palki analizy i rozważania zawarte w pracy *Samouctwo informacyjne młodych nauczycieli akademickich* (2002)

(...) mieszczą się w obszarze kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników naukowo-dydaktycznych szkół wyższych, i związane są z nurtem nowoczesnego kształcenia i doskonalenia. (...) Aktualność podejmowanych rozważań potwierdza to, że wciąż brakuje w polskiej literaturze pedagogicznej analiz wszechstronnie ujmujących to zagadnienie, z uwzględnieniem aspektów pedagogicznych, psychologicznych, socjologicznych, informatycznych oraz w nawiązaniu nie tylko do treści literatury przedmiotu, lecz także badań empirycznych. (Wenta, 2002, s. 4)

Problem samouctwa porządkuje wiele poglądów i stanowisk, będących ważnym wkładem dla stworzenia teoretycznych podstaw kształcenia dorosłych, a prowadzone badania nad samouctwem wśród nauczycieli pozwoliły ukazać rozległość i wielokontekstowość tego zjawiska wśród ludzi dorosłych (Siemieniecki, 2007, s. 59). Cykliczne konferencje organizowane przez Profesora Kazimierza B. Wentę stały się platformą porozumienia dla teoretyków i praktyków w korzystaniu z nowoczesnych technologii informacyjnych w obszarach wiedzy, umiejętności informatycznych i kształcenia.

W przekonaniu wielu znaczących dla Profesora osób – co znalazło odzwierciedlenie w wydanej w 2007 roku, z okazji Jego 70 urodzin, Księdze Jubileuszowej – Profesorowi Kazimierzowi Wencie można przypisać wiele znakomitych cech: „ekspert w pedagogice, kreator struktur akademickiego szkolnictwa, znawca dróg rozwoju zawodowego, doskonały interpretator w teorii oraz realizator w praktyce tendencji edukacyjnych, mający na stałej uwadze wykłady, konwersatoria, seminaria prowadzone dla studentów, a także dla uczestników akademickich spotkań w kraju, i za granicą (...) erudyta w szeregu obszarach wiedzy oraz dokładny i «pedanteryjny» we wszystkich przejawach codziennego bycia, dotyczących naukowej działalności i tych na pozór drobnych, codziennych. Europejczyk w całym tego słowa znaczeniu jako naukowiec i równorzędny partner w refleksji i dialogu”. (Niemiec, 2007, s. 54)

Profesor Kazimierz B. Wenta to wybitna postać z jeszcze jednego, ważnego dla nauki powodu. Ostatnie lata swojego życia poświęcił na studiowanie literatury dotyczącej teorii chaosu. W roku 2011 ukazała się Jego książka pt. *Teoria chaosu w dyskusji nad pedagogiką*. „W procesie wieloletniej dyskusji, przede wszystkim samego ze sobą, w oparciu o poddane

analizie intencjonalnie dobrane teksty o pedagogice w ujęciu różnych autorów, dochodzi się na ogół do interpretowanych przy zastosowaniu teorii chaosu jako tzw. merytorycznej matrycy takich przemyśleń i opracowań, których rezultatem jest zbiór merytorycznych tez i licznych pytań otwartych, na które nie ma jednoznacznej odpowiedzi” (Wenta, 2011, s. 211).

Chcąc zaprezentować postać Profesora Kazimierza B. Wenty, potrzebne jest szerokie wielopoziomowe i wielowymiarowe patrzyenie na Jego rozwój i dokonania. Dlatego podchodząc refleksyjnie do tego, co do tej pory zostało przywołane, nasuwa się stwierdzenie, że dla szczegółowego omówienia poruszonych wątków mogłaby powstać oddzielna praca lub też oddzielne studium czy opracowanie. W tym miejscu wspominamy nieliczne, ale bardzo wartościowe cechy osobowości człowieka o wielkim sercu dla spraw nauki, edukacji, a nade wszystko dla drugiego człowieka. Będziemy jeszcze nieraz wracać wspomnieniami do wspólnie spędzonych chwil, gdyż Profesor pozostaje wciąż w naszej pamięci.

Tworzył nasze życie i był jego częścią.

Elżbieta Perzycka
Uniwersytet Szczeciński
Włodzimierz Olszewski
Uczelnia Jana Wyżykowskiego

Bibliografia

- Denek, K. (2007). Lata twórczej aktywności. W: E. Perzycka, A. Stachura (red.), *Pedagogika informacyjna. Media w kształceniu ustawicznym* (s. 43–52). Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Szczecinie – ZAPOL.
- Juszczak, S. (2007). Rola mediów elektronicznych w edukacji ustawicznej społeczeństwa wiedzy. W: E. Perzycka, A. Stachura (red.), *Pedagogika informacyjna. Media w kształceniu ustawicznym* (s. 67–80). Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Szczecinie – ZAPOL.
- Niemiec, J. (2007). Profesjonalizm akademickich powinności. W: E. Perzycka, A. Stachura (red.), *Pedagogika informacyjna. Media w kształceniu ustawicznym* (s. 53–57). Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Szczecinie – ZAPOL.
- Siemieniecki, B. (2007). Koncepcje samouctwa Kazimierza Wenty a technologia informacyjna. W: E. Perzycka, A. Stachura (red.), *Pedagogika informacyjna. Media w kształceniu ustawicznym* (s. 59–65). Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Szczecinie – ZAPOL.
- Śliwerski, B. (2017). *Zmarł pedagog – prof. Kazimierz Bernard Wenta*. Pobrano z: <http://sliwerski-pedagog.blogspot.com/2017/03/zmar-pedagog-prof-kazimierz-bernard.html>.
- Wenta, K. (1992). *Doskonalenie pedagogiczne młodych nauczycieli akademickich. Zarys procesu nabywania kompetencji naukowo-dydaktycznych*. Szczecin: Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Wenta, K. (1988). *Kształcenie i doskonalenie pedagogiczne nauczycieli akademickich*. Szczecin: Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego.

- Wenta, K. (1994). *Przemiany w doskonaleniu pedagogicznym młodych nauczycieli akademickich. Opracowanie raportów z badań w latach 1985–1990 z komentarzami do współczesnych trendów w pedagogice*. Szczecin: Wydawnictwo Uniwersytetu Szczecińskiego.
- Wenta, K. (2002). *Samouctwo informacyjne młodych nauczycieli akademickich*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.
- Wenta, K. (2001). *Teoria chaosu w dyskusji nad pedagogiką*. Radom: Instytut Technologii Eksploatacji – Państwowy Instytut Badawczy.